

KOMENTÁŘ K ČLÁNKU

Urol. praxi 2017; 18(3): 122–123

Fotoprotekce při antibiotické a onkologické léčbě

Publikováno v 3. čísle Urologie pro praxi 2017

MUDr. Otakar Čapoun, FEBU

Urologická klinika VFN a 1. LF UK v Praze

Článek stručně informuje o způsobech ochrany před slunečním zářením a v přehledné tabulce uvádí seznam léků s rizikem či bez rizika fotosenzitivity. Nadměrné užívání antibiotik a zvyšující se incidence onkologických onemocnění jsou dva fenomény, kterým medicína dlouhodobě čelí. Změna životního stylu v posledních dekádách a s ní spojené častější cestování „za sluncem“ včetně zimního období klade větší nároky na informovanost pacientů o možných nežádoucích účincích podávané medikace. Antibiotika jsou podávána většinou krátkodobě a tak omezení pobytu na slunci nemusí být pro pacienta zásadní. Jelikož se ale nejčastěji jedná o léčbu zánětů močových cest u mladých žen a cotrimoxazol nebo ciprofloxacin jsou jedny

z nejčastěji užívaných antibiotik, musíme vždy naše pacientky upozornit na možnou fototoxickou reakci. Z tohoto pohledu oceňuji hlavně druhou část tabulky, která uvádí z pohledu slunění bezpečná antibiotika (nitrofurantoin, fosfomycin, peniciliny nebo cefalosporiny). Za závažnější pak v několika ohledech považuji informaci o fototoxických reakcích, které mohou nastat při užívání bicalutamidu. Za prvé se jedná o lék, který je i dnes často předepisován například u lokalizovaného karcinomu prostaty, bez jasného průkazu prodloužení přežití ve srovnání s placebem (1). Za druhé je podávání bicalutamidu většinou dlouhodobé (v řádu let) a je spojeno s řadou dalších nežádoucích účinků, které musíme brát při indikaci této léčby do úvahy. Za třetí

je často podáván pacientům v relativně dobrém biologickém stavu, pro které je zachování kvality života, včetně možnosti pobytu na slunci, zcela zásadní. Také z tohoto pohledu se nástup nových hormonálních preparátů (abirateron, enzalutamid), které autor uvádí v přehledu léků bez rizika fotosenzitivity, jeví jako přínosný.

1. Iversen P, McLeod DG, See WA, et al. Antiandrogen monotherapy in patients with localized or locally advanced prostate cancer: final results from the bicalutamide Early Prostate Cancer programme at a median follow-up of 9.7 years. *BJU Int.* 2010; 105(8): 1074–1081.

*MUDr. Otakar Čapoun, FEBU**Urologická klinika VFN a 1. LF UK v Praze**Ke Karlovu 6, 128 08 Praha**otakar.capoun@seznam.cz*